

Til Økonomiudvalget

23.08.2011

Covernotat vedr. rapport om byggepriser på skoler og daginstitutioner

Sagsnr.
2011-18593

I foråret 2011 igangsattes et arbejde mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen, Københavns Ejendomme og Økonomiforvaltningen om sammenligning af byggepriser på skole- og dagtilbudsområdet.

Dokumentnr.
2011-57614289417

Sagsbehandler
Peter Lassen/
Bjarke Markvard Nielsen

Til det formål blev det rådgivende ingeniørfirma Moe & Brødsgaard hyret til at udarbejde en analyse af Københavns Kommunes byggerier sammenlignet med tilsvarende byggerier i andre kommuner, og i forlængelse deraf opliste mulige forklaringer på prisforskellene, herunder de krav, man i Københavns Kommune stiller til egne byggerier med henblik på at skabe større overblik over mulige til- og fravalg i anlægsprojekterne.

Rapporten foreligger nu og analysernes hovedkonklusioner gennemgås nedenfor.

Hovedkonklusioner – skoleområdet:

- Konsulenternes overordnede vurdering er, at byggeprojekter i København gennemføres effektivt, idet m²-priserne generelt er på niveau med de øvrige kommuner. Der bygges dog flere m² pr skolespor, profilskoler m.v., og der stilles højere krav til arkitektur, end i de kommuner der sammenlignes med, hvilket gør byggerierne dyre.
- Nye skolebyggerier er, målt pr. spor, dyrere i København end gennemsnitsprisen for de øvrige kommuner. En nybygget 3-sporet skole har således kostet 342 mio. kr. i København, mens gennemsnitsprisen for en 3-sporet skole i de øvrige kommuner er på 280 mio. kr. En forskel på 62 mio.kr. svarende til 22 %. I denne beregning er der korrigeret for, at København pga. byens karakteristika har en række fordyrende omstændigheder. Prisforskellen udtrykker således indholdsmæssige forskelle i byggerierne, da man i København typisk bygger skoler af en højere kvalitet både i forhold til størrelse og udformning.
- I København omregnes antallet af børn til antallet af nødvendige skolespor ud fra en planlægningskoefficient på 23 børn pr. klasse. Til sammenligning anvender andre kommuner (f.eks. Aarhus) en planlægningskoefficient på 24-26 børn. Dette fordyrer alt andet lige byggeriet pr. elev i København i forhold til andre kommuner. Der er ikke foretaget beregninger for dette forhold.

Center for Økonomi og HR, afsnit I

Rådhuset
1599 København V

E-mail
Z38P@okf.kk.dk

- Nybyggede skoler er målt på m² generelt dyrere (ca. 13 %) i København end i de kommuner der sammenlignes med, men dog ikke de dyreste, og den overordnede prisforskel beror i højere grad på, at kommunen tilvælger kvalitet end at den enkelte m², som bygges, ikke bygges effektivt. Samlet set betyder flere og dyrere m², at den samlede pris bliver høj.
- Der er ikke foretaget sammenligning af skoleudvidelser med ekstra spor, da disse byggerier er for forskelligartede til at kunne sammenlignes meningsfuldt. Men målt på m²-prisen er København billigere end gennemsnitsprisen hos sammenligningskommunerne.
- Hvis Københavns Kommunes byggerier således kvalitativt svarede til gennemsnitsbyggerier i de øvrige kommuner der sammenlignes med, vurderes det, at der vil kunne opnås væsentlige besparelser.

Gennemsnitsprisen for skolespor er angivet i tabellen nedenfor.

Tabel 1 Oversigt over gennemsnitspris pr. m² ved skolebyggerier fra 2000- 2011		
Skolebyggerier	Københavns Kommune	Øvrige kommuner
Ombygning	8.326 kr.	14.350 kr.
Tilbygning	16.591 kr.	24.695 kr.
Kombineret til-og ombygning	17.479 kr.	18.307 kr.
Nybyggeri.	22.582 kr.	19.859 kr.

Hovedkonklusioner – dagtilbud:

- Nybyggede daginstitutionsgrupper er i gennemsnit 400.000 kr. dyrere at opføre i København end i de øvrige kommuner. Gennemsnitsprisen i København er 4,4 mio. kr. pr. gruppe, mens de kommuner der sammenlignes med i gennemsnit bruger 4,0 mio. kr. pr. gruppe.
- Prisforskellen beror på kvalitative tilvalg. Blandt andet opfører København typisk flere m² pr. gruppe. Prisen pr, bygget m² i København er således billigere ved nybygning end andre kommuner, hvorimod om- og tilbygning er lidt dyre.
- Årsagen til den lavere m²-pris ved nybyggerier i København er, at København bygger store daginstitutioner med mange grupper, samt at daginstitutioner etableres som indbygning i større bygningskomplekser.

Gennemsnitspriserne for etablering af dagtilbudsgrupper er angivet nedenfor.

Tabel 2 Oversigt over gennemsnitspris pr. m² ved daginstitutionsbyggerier fra 2001- 2011		
Daginstitutioner	Københavns Kommune	Øvrige kommuner
Ombygning	16.563 kr.	15.692 kr.
Tilbygning	29.442 kr.	26.583 kr.
Nybyggeri	21.495 kr.	24.872 kr.

Øvrige konklusioner – nøgletalspriser og til- og fravalgsliste:

Der er udarbejdet en til- og fravalgsliste til brug for anlægsbevillinger.

Denne til- og frakøbsmodel foreslås anvendt ved anlægsindstillinger til byggeprojekter. Det bør generelt tilstræbes, at til- og fravalgsmodellen finder videst mulig anvendelse under hensyntagen til kommunens generelle bestræbelse på at sikre effektive og hurtige byggeprocesser. Listen er ikke en facitliste, og potentialet ved de enkelte til- og fravalg kan variere alt efter det konkrete byggeris karakteristika.

På baggrund af analysen af byggerierne har konsulenterne udarbejdet nye ”nøgletalspriser”, som kan anvendes som udgangspunktspriser for byggerier på skole- og dagtilbudsområderne. Konsulenterne anbefaler, at nøgletalspriserne anvendes i den tidlige planlægningsfase, men skal verificeres ved en supplerende undersøgelse af det konkrete byggeri, før et endeligt budget kan ligge klar.

Nøgletalspriserne for skolespor og dagtilbudsgrupper er angivet nedenfor.

Tabel 3 Nøgletalspriser for skolebyggeri i Københavns Kommune.			
Skolebyggeri	Ny samlet pris	Ny pris pr. spor	Nuværende pris pr spor
1 spor fremkommet ved om- og tilbygning	81 mio. kr.	81 mio. kr.	91,4 mio. kr.
Ny 2sporet skole	180 mio. kr.	90 mio. kr.	91,4 mio. kr.
Ny 3sporet skole	235 mio. kr.	78 mio. kr.	91,4 mio. kr.

Tabel 4 Nøgletalspriser for daginstitutionsbyggeri i Københavns Kommune		
Daginstitutionsbyggeri	Samlet pris	Pris pr. gruppe
Ny 5 grupperes daginstitution	21 mio. kr.	4,2 mio. kr.
Ny 10 grupperes daginstitution	40 mio. kr.	3,9 mio. kr.
Ny 15 grupperes daginstitution	54 mio. kr.	3,7 mio. kr.

Videre proces

Rapporten omdeles til Økonomiudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget samt Børne- og Ungdomsudvalget og dens priser og nøgletal kan indgå i processen om budgetlægningen for 2012.

Bilag 2

Til- og frakøbsmodel til brug for anlægsbevillinger

Denne til- og frakøbsmodel foreslås anvendt ved anlægsindstillinger til byggeprojekter.

Formålet med modellen er at synliggøre og prisfastsætte de fordyrende krav mv. som BR og fagudvalgene allerede stiller til byggesagen som følge af tidligere truffne beslutninger. Disse forhold kan ændres ved politisk beslutning enten i fagudvalg eller i BR, men kan have en forskellig implementeringskadence, og der vil være forskellige konsekvenser knyttet hertil.

Der lægges der op til, at BR og/eller fagudvalget kan fravælge et eller flere af disse tidligere stillede krav og dermed gøre byggesagen billigere.

Det bør generelt tilstræbes, at til- og fravalgsmodellen finder videst mulig anvendelse under hensyntagen til kommunens generelle bestræbelse på at sikre effektive og hurtige byggeprocesser.

Potentialet ved de enkelte til- og fravalg kan variere alt efter det konkrete byggeris karakteristika.

Beslutning	Fordyrende forhold	Skole / Daginstitution	Detaljeret indhold	Formel for beregning af besparelse ved fravalg	Besparelse i kr.
BR beslutninger					
BR	Miljøtillæg og jordforurening.	Skole / Daginstitution	Der er et miljøtillæg med udgangspunkt i interne retningslinier samt højere niveau for jordforurening, som i alt skønnes til 4 pct. ift. projekter udenfor Københavns Kommune.	4 % pct. af samlet anlægsudgift	
BR 2009	Miljørigtigt byggeri	Skole / Daginstitution	Der skal bygges i energiklasse 1 i stedet for 2, som er kravet i Bygningsreglementet 2008/10. Kravene er beskrevet i "Miljø i Byggeri og Anlæg" (MBA), der er udarbejdet i 2010.	8 – 12 % pct. af samlet anlægsudgift	
BR 2003	Hjemklasseprincippet	Skole	Hver klasse skal have et klasseværelse, også kaldet et basislokale (jf. 327/03). Denne beslutning blev taget i 2003 i forbindelse med gennemførelse af Børneplan 1. nødvendigvis ikke er 1 til 1 princippet. Kravet medfører et øget arealkrav til skolebyggeri.	8 trin i stedet for 10 giver en forventet besparelse på 1,5-6,6 mio. kr.	

BR 1999	KKFO separat bygningsafsnit	Skole	KKFO skal være separate bygningsafsnit. Når KKFO'en ikke er en del af skolens bygning medfører det en række fordyrende dobbeltfunktioner eksempelvis personalefaciliteter, toiletter, øget ventilationskrav mm.	(Fravalg ved udvidelse af skole med 1 spor: 18,4 mio. kr. (92 pladser))	
BR 2008	Ønske om, at skoler og daginstitutioner skal have køkkenforhold	Skole / Daginstitution	Alle de institutioner, der har mulighed for det, skal selv lave maden. Dette krav skaber øget krav til produktionskøkkener i nybyggede daginstitutioner og skoler.	750.000 – 1.250.000 kr.	
BR 2008	Idrætshal ved skolebyggeri	Skole	Ved byggeri af nye skoler planlægges etablering af en idrætshal på i størrelsesordenen 2.000 m ² , såfremt det planmæssigt og byggeteknisk er muligt. Dette krav medfører øgede udgifter for anlægsprisen i størrelsesordenen 30 mio. kr. Det beslutes i dag politisk ved hvert skolebyggeri, om der skal etableres idrætshal.	30 mio. kr.	
BR, kommuneplanen 2009	Udeareal på institutioner	Daginstitution	Friarealet til børneinstitutioner skal være af samme størrelsesorden som institutionernes etageareal. Der er mulighed for at reducere dette krav under hensyntagen til kommuneplan.	I fald grunden ikke er stor nok i fht. institutionen er grund(til købs)omkostningerne 4.500,- kr./m ² . Alternativt koster udearealer på tag x-kr./m ² .	
BUU beslutninger					
BUF: Byggeprogram for daginstitutioner 2001	Arealkrav til institution	Daginstitution	Vejledende nettoarealer til en integreret institution med fem grupperum. Det er kun arealkrav til grupperum, der er fastsat i Bygningsreglementet.	(15.500 kr. x 9 m ² x 5 grupper) = 700.000 kr.)	
BUF: Byggeprogram for daginstitutioner 2001	Størrelsen på grupperum	Daginstitution	Det anbefales i byggeprogrammet, at der bygges fleksibelt, således grupperum kan bruges af både vuggestuer og børnehaver. Grupperummene bygges 9 m ² større og dermed bliver anlægsudgiften større end påkrævet.		
Forvaltnings specifikt ønske	Normeringen i skoler og daginstitutioner	Skole / Daginstitution	28 elever pr. klasse er en statslig grænse. Ønsker om lavere normering kan medføre yderligere omkostninger.	(1 elev færre pr klasse = 3,5 % dyrere byggeri i gennemsnit)	
<p>Nedenstående er BR's og fagudvalgs/-forvaltningers beslutninger, der kan have indflydelse på m²-prisen, men som foreslås udeladt af denne model, idet kravet enten så godt som ikke er muligt at kapitalisere eller ikke kan frafaldes alligevel i forbindelse med beslutning om anlægsbevilling som fx lokalplankrav, der kræver særskilt dispensationsprocedure m.v. De kan indgå i en generel overvejelse, da de må formodes at have en fordyrende effekt i et omfang, som kan være vanskeligt at kvantificere.</p>					

BR, Lokalplanen	Lokalplan	Skole / Daginstitution	Lokalplanen kan rumme krav om anvendelse af bestemt byggematerialer, så bygninger tilpasses de lokale omgivelser.	5 %	
BR- beslutning	Etisk krav BR747/05	Skole / Daginstitution	Beslutningen foreskriver, at kommunen ved indgåelse af aftaler med leverandører skal stille en række etiske krav som for eksempel krav til etnisk ligestilling, ligebehandling og ikke-diskrimination		
BR- beslutning	Sociale klausuler BR394/06	Skole / Daginstitution	Borgerrepræsentationen har truffet beslutning om anvendelse af sociale klausuler med henblik på integrering af ledige på arbejdsmarkedet		
BR- beslutning BR- beslutning	Praktikanter 2010-46426 Uddannelsesforpligtigelser BR 621/05	Skole / Daginstitution on Skole / Daginstitution	Krav til private virksomheders beskæftigelse af praktikanter i anlægsprojekter. Beslutningen foreskriver, at kommunen ved indgåelse af aftaler med leverandører skal påtage sig visse uddannelsesforpligtigelser.	(Ca. 10 % af de samlede håndværkertimetall X ca. 400.000 i årsløn inkl. sociale udgifter mv.)	
BR- beslutning	Iværksættermiljø BR428/06	Skole / Daginstitution	Beslutningen vedrørende iværksættermiljøet. Den politiske beslutning indebærer, at der skal tages særlige hensyn til iværksættermiljøet ved tildeling af kontrakter, hvilket kan fordyre projekterne.		
BR- beslutning	Agenda 21- planen BR 93/08	Skole / Daginstitution	Agenda 21-planen. Forpligter kommunen som Miljømetropol til at være frontløber på miljøområdet, hvilket kan påvirke anlægspriser.		
BR- beslutning	Klimaplanen 2009-65346	Skole / Daginstitution	Klimaplanen. Forpligter kommunen til at blive CO2 neutral i 2025, hvilket kan påvirke materialepriser.		
BR- beslutning	Etisk offentlig indkøbs- og investeringspolitik 2009-157329	Skole / Daginstitution	Etisk offentlig indkøbs- og investeringspolitik kan medføre dyrere indkøb.		

Nybyggede Skoler

Institution	Kr./spor	Byggeart	pris/m2	Kommune	Note
Ordrup Skole, Hal og bibliotek	-	Nybyg	kr. 37.388	Gentofte	Note 1
Hellerup Skole	kr. 53.666.667	Nybyg	kr. 20.661	Gentofte	
Gennemsnit Gentofte	kr. 53.666.667		kr. 29.025		
Ørestad skole	kr. 113.700.000	Nybyg	kr. 25.568	København	
Utterslev skole	kr. 78.952.072	Nybyg	kr. 23.778	København	
Skolen på Islandsbrygge	kr. 24.805.870	Nybyg	kr. 17.941	København	
Nørrebro Park skole	kr. 20.618.605	Nybyg	kr. 21.322	København	
Sydhavns skole	kr. 92.961.000	Nybyg	kr. 29.040	København	
Heibergsskolen	kr. 20.583.333	Nybyg	kr. 17.844	København	
Gennemsnit København	kr. 67.829.425		kr. 22.582		
Skole/Fritidsordning, Nygårdsvej 5	Kr	Nybyg	kr. 17.261	Aarhus	
Gennemsnit Aarhus	Kr		kr. 17.261		
Bagsværd ny skole	kr. 97.200.000	Nybyg	kr. 18.523	Gladsaxe	
Gennemsnit Gladsaxe	kr. 97.200.000		kr. 18.523		
Ny Helsing skole + svømmehal	kr. 116.800.000	Nybyg	kr. 24.342	Gribskov	Note 2.
Gennemsnit Gribskov	kr. 116.800.000		kr. 24.342		
Ny Fredensborg skole	kr. 67.000.000	Nybyg	kr. 16.087	Fredensborg	Under opførelse
Gennemsnit Fredensborg	kr. 67.000.000		kr. 16.087		
<i>Græse Bakkeby skole</i>	<i>kr. 35.538.000</i>	<i>Nybyg</i>	<i>kr. 18.244</i>	<i>Fr. sund</i>	
<i>Gennemsnit Frederikssund</i>	<i>kr. 35.538.000</i>		<i>kr. 18.244</i>		
Lyngholmskolen	kr. 13.669.600	Nybyg	kr. 15.529	Furesø	
Gennemsnit for Furesø	kr. 13.669.600		kr. 15.529		Træbygning
Gennemsnit nybyg	kr. 56.254.269		kr. 20.255		

Note 1. Ordrup skole/hal og bibliotek er et atypisk byggeri i forhold til de øvrige byggerier i undersøgelsen.

Note 2. Vedr. Ny Helsing skole og svømmehal: OPS projekt, hvor byggeomkostning og drift er mere sammensat end ved traditionelt byggeri.

Tilbyggede Skoler

Institution	Kr./spor	Byggeart	pris/m2	Kommune	Note
<i>Fredensborg skole. Ny indskoling</i>		<i>Tilbyg</i>	<i>kr. 22.360</i>	<i>Fredensborg</i>	
<i>Fredensborg skole. Nyt PS</i>		<i>Tilbyg</i>	<i>kr. 33.801</i>	<i>Fredensborg</i>	
<i>Endrupskolen. Ny udskoling</i>		<i>Tilbyg</i>	<i>kr. 22.737</i>	<i>Fredensborg</i>	
<i>Langebjergskolen</i>		<i>Tilbyg</i>	<i>kr. 36.031</i>	<i>Fredensborg</i>	
<i>Baunebjergskolen</i>		<i>Tilbyg</i>	<i>kr. 31.028</i>	<i>Fredensborg</i>	<i>2 små tilbygninger</i>
Gennemsnit Fredensborg.			kr. 31.028		
Tagensbo skole		Tilbyg	kr. 12.924	København	
Vanløse skole om og tilbygning		Til og om	kr. 19.163	København	
Tove Ditlevses Skole		Tilbyg	kr. 15.183	København	
Østerfarimagsgades skole		Tilbyg	kr. 19.095	København	
Gennemsnit København			kr. 16.591		
Bording friskole		tilbyg	kr. 29.228	Privat	
Gennemsnit privatskoler			kr. 29.228		
<i>Blovstrød skole</i>		<i>Tilbyg</i>	<i>kr. 25.642</i>	<i>Allerød</i>	
<i>Skovvangsskolen</i>		<i>Tilbyg</i>	<i>kr. 27.365</i>	<i>Allerød</i>	
<i>Lynge skole</i>		<i>Til og om</i>	<i>kr. 18.307</i>	<i>Allerød</i>	<i>Let byggeri.</i>
Gennemsnit Allerød			kr. 23.771		
<i>Egegård skole</i>		<i>Tilbyg</i>	<i>kr. 19.602</i>	<i>Gladsaxe</i>	
Gennemsnit Gladsaxe			kr. 19.602		
<i>Rødovre skole</i>		<i>Tilbyg</i>	<i>kr. 21.683</i>	<i>Rødovre</i>	
Gennemsnit Rødovre			kr. 21.683		
Gennemsnit tilbyg			kr. 23.651		

Ombyggede Skoler

Institution	Kr./spor	Byggeart	pris/m2	Kommune	Note
Skovshoved skole		Ombyg	kr. 15.532	Gentofte	
Tranegårdsskolen		Ombyg	kr. 13.411	Gentofte	
Søgårdsskolen, Specialskole		Ombyg	kr. 25.125	Gentofte	Flere ark. Forslag
Munkegårdsskolen		Ombyg	kr. 21.428	Gentofte	Særlig arkitektur
Gennemsnit Gentofte			kr. 18.874		
Tove Ditlevsens skole		Ombyg	kr. 6.679	København	
Valby skole		Ombyg	kr. 18.404	København	Omfattende ombyg
Nørrebro Park skole		Ombyg	kr. 8.727	København	
Gasværkvejens skole		Ombyg	kr. 8.867	København	
Heibergsskolen		Ombyg	kr. 17.844	København	
Øster Farimagsgade skole		Ombyg	kr. 7.073	København	
Tagensbo Skole		Ombyg	kr. 11.958	København	
<i>Tingbjerg Heldagsskole</i>		<i>Ombyg</i>	<i>kr. 4.777</i>	<i>København</i>	
<i>Kirsebærhavens skole</i>		<i>Ombyg</i>	<i>kr. 4.775</i>	<i>København</i>	
<i>Hillerødgade skole</i>		<i>Ombyg</i>	<i>kr. 2.761</i>	<i>København</i>	
<i>Hanssted Skole</i>		<i>Ombyg</i>	<i>kr. 1.581</i>	<i>København</i>	
<i>Korsager skole</i>		<i>Ombyg</i>	<i>kr. 4.390</i>	<i>København</i>	
<i>Guldberg Skole</i>		<i>Ombyg</i>	<i>kr. 10.398</i>	<i>København</i>	
Gennemsnit København		Ombyg	kr. 8.326		
<i>Rødovre skole</i>		<i>Ombyg</i>	<i>kr. 10.459</i>	<i>Rødovre</i>	
<i>Rødovre skole (indskoling)</i>		<i>Ombyg</i>	<i>kr. 8.265</i>	<i>Rødovre</i>	<i>ombyg af vestfløj</i>
<i>Islev Skole</i>		<i>Ombyg</i>	<i>kr. 10.753</i>	<i>Rødovre</i>	<i>Bib. til kl.lokaler</i>
Gennemsnit Rødovre			kr. 9.826		
Gennemsnit for ombyg			kr. 12.342		

Vedr. datamateriale for ombygning, kan det konstateres, at omfang af byggearbejder varierer meget, og indeholder varierende grad af istandsættelser, og kan derfor ikke anvendes som retningsgivende for hvad det koster at ombygge. For Københavns Kommune, vil talgrundlag kunne anvendes som et gennemsnitsgrundlag. Kendes omfang ikke nærmere ved budget planlægning, vil ombygning ligge på gennemsnitslig 8.600 kr./m2.

Idet datagrundlag variere så kraftigt, er der ikke udført en grafisk afbildning af disse.

Nøgletal afsat til skoler i forbindelse med 2010-2011 budgetforhandlinger.

Institution	Kr./spor i mio kr.	Bemærkning
Skolen på kastelvej	110(127)	Kapacitet ved ud- og ombygning
Øster Farimagsgade Skole	55 (84)	Kapacitet ved ud- og ombygning
Tove Ditlevsen Skole	58(65)	Kapacitet ved ud- og ombygning
Kirkebjerg Skole	86(80)	Kapacitet ved ud- og ombygning
Vanløse Skole	62(76)	Kapacitet ved ud- og ombygning
Utterslev Skole	86(79)	Kapacitet ved ud- og ombygning
Frederikssundsvejens Skole	76(75)	Kapacitet ved ud- og ombygning
Skolen ved Kastelvej	95 (85)	Tilbygning
Vibehus Skole.	78(81)	Tilbygning
Øster Farimagsgades Skole	95	Tilbygning
Kirkebjerg Skole	95(90)	Tilbygning
Korsager Skole	95(95)	Tilbygning
Ørestad City Skole	124 (125)	Nybyggeri
Skolen i Sydhavnen	137 (92)	Nybyggeri

Tal er parentes er indmeldt sags økonomi fra BUF.

På en række sager er økonomi fra BUF tæt på nøgletal, og for et par sager er der kraftige udsving til nøgletal.

Nybyggede daginstitutioner

Institution	Kr./gruppe	Byggeart	pris/m2	Kommune	Note
Sejlhuset, dag inst.	kr. 2.580.000	Nybyg	kr. 15.071	København	
Krausesvej 17	kr. 4.366.667	Nybyg	kr. 29.349	København	
Bøhmensgade	kr. 4.105.000	Nybyg	kr. 19.548	København	
Islandsbrygge 35	kr. 5.759.083	Nybyg	kr. 25.968	København	
Richard Mortensens Vej 75 - 79	kr. 2.422.169	Nybyg	kr. 16.087	København	
Snorregade 24	kr. 7.200.000	Nybyg	kr. 22.949	København	
Gennemsnit København	kr. 4.405.487		kr. 21.495		
Daginst. Løgtengården, Grenåvej	kr. 3.895.000	Nybyg	kr. 27.325	Aarhus	
Gennemsnit Aarhus	kr. 3.895.000		kr. 27.325		Lavenergibygning
Brobæklunden	kr. 3.990.000	Nybyg	kr. 23.349	Odense	
Børnehuset Dragen	kr. 4.659.720	Nybyg	kr. 23.372	Odense	
Børnehuset Tornsbjerg	kr. 3.441.000	Nybyg	kr. 18.587	Odense	
Gennemsnit Odense	kr. 4.030.240		kr. 21.769		
<i>Brønderslev alle</i>	<i>kr. 5.271.667</i>	<i>Nybyg</i>	<i>kr. 24.476</i>	<i>Taarby</i>	
<i>Angolavej, Kastrup</i>	<i>kr. 4.899.333</i>	<i>Nybyg</i>	<i>kr. 26.568</i>	<i>Taarby</i>	
Gennemsnit Taarnby	kr. 5.085.500		kr. 25.522		
Gennemsnit for nybyg			kr. 24.028		

Tilbyggede daginstitutioner

Institution	Kr./gruppe	Byggeart	pris/m2	Kommune	Note
Abel Catrinesgade	kr. 859.833	Tilbyg	kr. 29.442	København	
Gennemsnit København	kr. 859.833		kr. 29.442		
Æblehaven	kr. 2.777.778	Tilbyg	kr. 25.560	Fr. berg	
Nørrevænget 2 -8	kr. 3.250.000	Tilbyg	kr. 27.605	Fr. berg	
Gennemsnit frederiksberg	kr. 3.013.889		kr. 26.583		
Gennemsnit for tilbyg	kr. 1.936.861		kr. 28.012		

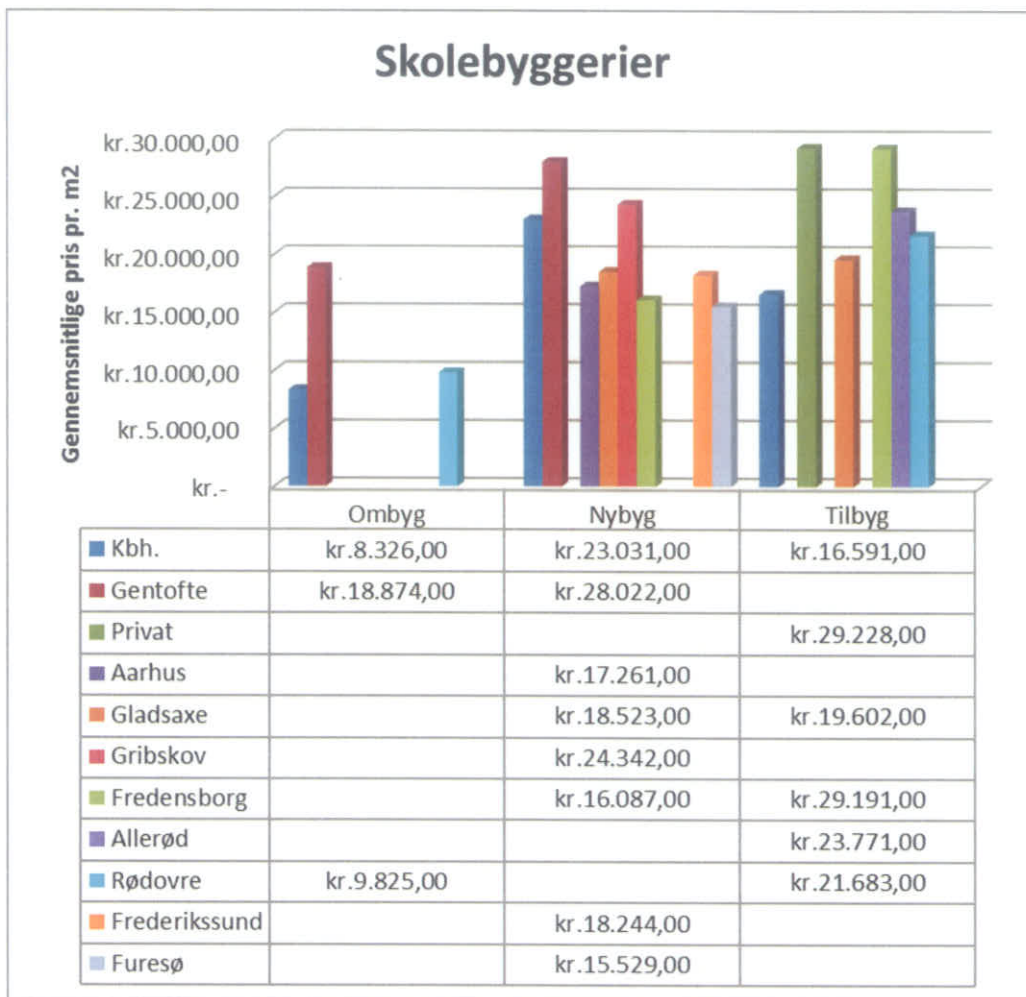
Ombyggede daginstitutioner

Institution	Kr./gruppe	Byggeart	pris/m2	Kommune	Note
Vangede vuggestue	kr. 1.439.244	Ombyg	kr. 9.895	Gentofte	
Skovshoved børnehush	kr. 986.683	Ombyg	kr. 5.443	Gentofte	
Skovbørnehave, Dyrehaven	kr. 1.867.420	Ombyg	kr. 11.778	Gentofte	
Eventyrhusene, Nord Vug.	kr. 492.333	Ombyg	kr. 8.624	Gentofte	
Dragehulen, børnehave	kr. 1.485.750	Ombyg	kr. 8.190	Gentofte	
Gennemsnit Gentofte	kr. 1.254.286		kr. 8.786,00		
Tiegtensgade 31E Vuggestue	kr. 1.529.249	Ombyg	kr. 17.315	København	
Vuggestuen Abel	kr. 963.499	Ombyg	kr. 20.456	København	
Tryllefløjten	kr. 495.606	Ombyg	kr. 20.650	København	
Labyrinten på Amager.	kr. 928.750	Ombyg	kr. 26.128	København	fortætning, 2 gr.
Bygårdsstræde. Tingård. 4 gr.	kr. 1.135.000	Ombyg	kr. 8.996	København	
Jens Warmingsvej 50	kr. 186.389	Ombyg	kr. 24.280	København	
Blommehaven		Ombyg	kr. 10.854	København	Flerbørnsdagpleje.
Vigerslev Alle	kr. 312.160	Ombyg	kr. 12.733	København	Flerbørnsdagpleje.
Sundholmsvej	kr. 347.633	Ombyg	kr. 7.657	København	Flerbørnsdagpleje.
Gennemsnit København	kr. 737.286		kr. 16.563		
H.C. Ørstedsvej	kr. 3.784.615	Ombyg	kr. 25.026	Fr. berg	
Mariagården	kr. 528.571	Ombyg	kr. 31.524	Fr. berg	
Tesdorpsvej	kr. 1.866.667	Ombyg	kr. 11.246	Fr. berg	
Gennemsnit Frederiksberg	kr. 2.059.951		kr. 22.599		
Gennemsnit for ombyg sager	kr. 1.350.508		kr. 12.247		

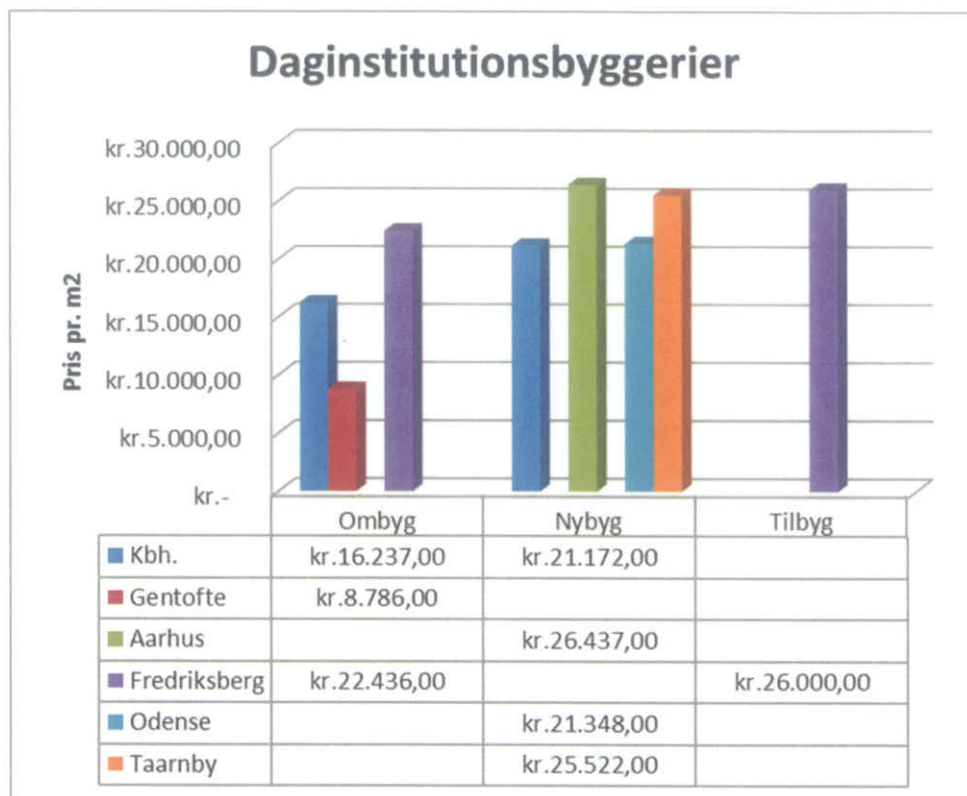
Vedr. datamateriale for ombygning, kan det konstateres, at omfang af byggearbejder varierer meget, og indeholder varierende grad af istandsættelser, og kan derfor ikke anvendes som retningsgivende for hvad det koster at ombygge. For Københavns Kommune, vil talgrundlag kunne anvendes som et gennemsnitsgrundlag. Kendes omfang ikke nærmere ved budget planlægning, vil ombygning ligge på gennemsnitslig 16.237 kr./m2.

Idet datagrundlag variere så kraftigt, er der ikke udført en grafisk afbildning af disse.

○ **GRAFISK FREMSTILLING AF INDSAMLET TALMATERIALE. BRUTTO PRISER**

4

○ **GRAFISK FREMSTILLING AF PRISER MED PUNKTDIAGRAM**

